

niveau – wetenschappelijk, organisatorisch en op het gebied van het onderwijs. Daarnaast had hij een bourgondische inslag. Met collegae en medewerkers ging hij regelmatig uit eten en hij was altijd vriendelijk in de omgang. Hij genoot van reizen. Bij zijn pensionering, eind 1994, werd hij benoemd tot officier in de Orde van Oranje-Nassau. Toen waren de eerste verschijnselen van suikerziekte reeds aanwezig. Die ziekte heeft grote invloed op hem gehad, vooral in de laatste jaren.

Wij wensen zijn vrouw Adri, zijn kinderen en kleinkinderen veel sterkte toe om het verlies van deze markante man te verwerken.

Tilburg, oktober 2007

M.F.Peeters

In memoriam P.L.A.Niemel (1925-2007). – Paul Niemel werd in 1925 in Paramaribo geboren. Hij studeerde medicijnen aan de toenmalige Geneeskundige School, de voorloper van de Universiteit van Suriname. Omstreeks 1947 vertrok hij naar Nederland. Aan de Universiteit van Amsterdam specialiseerde hij zich in de dermatologie en venereologie bij prof. Prakken in het Binnengasthuis. Vervolgens liep hij stage bij dr.R.Chaussinand van het Instituut Pasteur en bij prof.R.Degos in het Hôpital Saint-Louis in Parijs om zich te bekwamen in respectievelijk de leprologie en dermatologie. Naderhand heeft hij zich in de moderne integrale leprabestrijding verdiept door een stage bij dr. Felton Ross in het All Africa Leprosy, Tuberculosis and Rehabilitation Training Centre (ALERT) in Ethiopië.

Niemels belangstelling voor lepra ontstond op de lagere school in Paramaribo toen een klasgenootje plotseling uit zijn

leven verdween omdat bij dat jongetje lepra was geconstateerd. In die tijd stond dat gelijk met levenslange verbanning naar een leprozerie ver buiten de bewoonde wereld. De vrees voor de ziekte was daardoor buitengewoon groot, de aandoening zelf was vrijwel onbespreekbaar. Niemel sloeg na zijn specialisatie alle aanbiedingen in Nederland af en keerde in 1958 terug naar zijn geboorteland. Hij werd docent aan de Geneeskundige School en vervolgens lector aan de Medische Faculteit van de Universiteit van Suriname. Zijn kennis van de nieuwe mogelijkheden om lepra te behandelen maakte een heel andere benadering van de ziekte noodzakelijk. Met moed en doorzettingsvermogen werkte hij aan het slechten van de ‘muur’ rond de leprapatiënten, ondanks vrees, wantrouwen en onbegrip in de gemeenschap. Hij transformeerde de afdeling Huid- en Geslachtsziekten in een moderne, laagdrempelige Dermatologische Dienst, waaronder ook de preventie en bestrijding van lepra ressorteerden. Hij wist de laatst overgebleven leprozerie Groot Chatillon in 1972 te sluiten en de laatste, ernstig gemutilleerde patiënten over te brengen naar een humane, passende behuizing in Paramaribo. Met zijn vrouw Olga Tjon En Fa verleende hij via de Estherstichting sociale bijstand aan de patiënten. Met intensieve voorlichtingsprogramma’s probeerde hij het taboe te doorbreken en het stigma te vervangen door nieuwe inzichten in de ziekte. Zijn reputatie als dermatoloog-leproloog reikte voorbij de grenzen van zijn land.

Niemel en zijn vrouw hadden inmiddels twee kinderen geadopteerd en een grote vriendenkring verworven. Hun gastvrijheid was onovertroffen. Hun huis aan de Surinamerivier was een klein museum van Surinaamse schilderijen en beelden. Niemel wist alles van planten en had een indrukwekkende collectie orchideeën. Hij hield veel van muziek en speelde viool. Altijd sociaal bewogen en vaderlandslievend streed hij onvermoeibaar voor een beter Suriname. Daarbij kwam hij niet zelden in conflict met lokale gezagsdragers. Ernstige gezondheidsproblemen weerhielden hem

er niet van om zijn hooggestemde idealen met kracht na te jagen.

De onafhankelijkheid van Suriname (vanaf 1975) en de daaropvolgende militaire staatsgreep (1980) vergden het uiterste van de samenleving. Niemel was inmiddels voorzitter van de Vereniging van Medici en lid van de werkgroep voor de oprichting van een nationale ziektekostenverzekering. Toen ‘zijn’ Surinaams Museum in het prachtig gerestaureerde Fort Zeelandia door de militairen werd gevorderd, kon hij zijn vertegenwoordiging daarvoor niet verbergen. Hij vertegenwoordigde de medici in de Associatie voor Democratie, waarin de belangrijkste functionele groepen de militairen wilden houden aan hun belofte de democratie te herstellen. Het mocht niet baten. Met de Decembermoorden in 1982 was de maat vol. Zoals vele landgenoten week Niemel met zijn gezin uit naar Nederland. Onder moeilijke omstandigheden werkte hij aan een nieuwe toekomst.

Na zijn pensioen verhuisde Niemel naar Spanje, waar hij nog lang een bescheiden, maar gewaardeerde bijdrage leverde aan de dermatologie. In alle rust genoot hij tot het laatst van de liefde van zijn zorgzame vrouw, van hun kinderen, de vele vrienden, hun hond, zijn muziek en zijn nieuwe kas met orchideeën. Op 18 oktober 2007 kwam er onverwacht en genadig een einde aan zijn zinvol en veelzijdig bestaan. Niemel heeft veel betekend voor zijn land en voor zijn vrienden, maar vooral voor degenen die het hardst door het noodlot waren getroffen. Wij hopen dat de herinnering aan zijn bijzondere leven zijn vrouw en de familie tot troost mag zijn.

Amstelveen, oktober 2007

Th.Hiemcke
H.E.Menke

Overleden. F.C.J.M.Bon, huisarts, in de leeftijd van 62 jaar (25 november 2007), Amsterdam. J.H.Peters, patholoog, in de leeftijd van 68 jaar (24 november 2007), Zundert. T.J.A.van der Ploeg, huisarts, in de leeftijd van 85 jaar (23 november 2007), Valkenburg.